

Innhold

INNSENDERE	1
1. INNLEDNING	2
2. STARTEN	4
2.1 Jaktmiddagen.....	4
3. DET JOURNALISTISKE ARBEIDET - FØRSTE FASE	5
3.1 Kildene er bundet.....	5
3.2 En sliten varsler.....	5
3.3 Gullet i ringpermen.....	6
3.4 Hvem er denne mannen?.....	7
3.5 Åpne kilder.....	7
3.6 Kildekritikk.....	8
3.6.1 Har varsleren skjulte motiver?.....	8
3.6.2 Bredt kildegrunnlag.....	9
3.6.3 Velge vekk kilder.....	9
3.7 Sårbare kilder.....	10
3.7.1 Et offer som vil stå åpent fram.....	10
3.7.2 Et løfte om å ikke snakke med media.....	10
3.7.3 En eldre dame og fortidens kvaler.....	11
3.7.4 “Hva er vitsen?”.....	12
4. DET JOURNALISTISKE ARBEIDET - ANDRE FASE	13
4.1 Advart mot sjarm.....	13
4.2 På tide å ringe Terkelsen.....	13
4.3 En sommerdag på Eskedal.....	14
4.4 Med Terkelsen på møte.....	14
5. MOTSTAND	15
5.1 Truer med å trekke seg.....	15
5.2 “Si at det ikke var samleie”.....	16
6. ETIKK	16
6.1 Identifisering.....	16
6.2 Alder på offer.....	17
6.3 Detaljer.....	17
6.4 Omtale av brev.....	17
6.5 Bruk av skjult opptak.....	18
7. ORGANISERINGEN AV ARBEIDET	18
8. PRESENTASJON	19
9. KONSEKVENSER	19

INNSENDERE

Anne Jeppestøl Engedal, anne.jeppestol.engedal@dagen.no 936 03 828

Takk til:

Simon Sæthren for utforming, sjefredaktør Vebjørn Selbekk for å ville satse på saken, og for tett samarbeide, god faglig støtte og for å ha hatt ryggen min gjennom prosess og publisering. Takk til kollegaer i Dagen, særlig Birgit Opheim.

Publisert:

26. oktober 2023.

Kontaktperson:

Dagen v/Anne Jeppestøl Engedal, anne.jeppestol.engedal@dagen.no 936 03 828
Heptekjerrvegen 49 A, 4707 VENNESLA

Redaksjon:

Dagen
Fjøsangervegen 45, 5054 Bergen
Sentralbord 55 55 97 00

Saken:

<https://www.dagen.no/spesial/nardus-kapittel-1/>

brukernavn: media@dagen.no

passord: dagenlang

1. INNLEDNING

“Han er ikke den dere tror han er”

Dette sa den da 15 år gamle jenta til voksne venner i menigheten. Det var mot slutten av 1970-tallet, og den karismatiske evangelisten **Torkild Terkelsen** hadde allerede en stor tilhengerskare.

Men hvem ville tro på ei ungjente, ei som kunne virke flørtete og uvøren, og som mer enn gjerne ville være med den gifte, 22 år eldre predikanten rundt forbi på stevner og konferanser?

Hun sier hun gikk på barneskolen første gangen han kysset henne. Bak et tre da barna lekte gjemsel. Han skulle finne et godt gjemmested for henne.

Hun, som de andre ofrene, la lokk på det i 40 år. For hvorfor skulle hun fortelle, når til og med hennes egne foreldre var altoppslukt i predikanten, og ikke trodde han hadde gjort noe galt?

I 2021 skjønte hun at hun ikke hadde vært den eneste.

“Han har hatt et eget harem i menigheten i alle disse årene. Virkeligheten har fullstendig overgått fantasien. Vi har ikke tenkt i disse banene, fordi det har vært så totalt i strid med hva han har forkynt og lært”.

Dette uttalte en av menighetslederne i det konservative trossamfunnet Nardus. Nardus-bevegelsen besto av inntil 11 menigheter, grunnlagt av og ledet av Torkild Terkelsen.

Det er snakk om en tidslinje på over 40 år, hvor flere hundre mennesker har vært tilknyttet trossamfunnet, som har isolert seg helt fra andre kristne.

Menigheten er ikke registrert og mottar ikke statsstøtte, og har gått under radaren.

Noen av de som står fram i vår sak har vært med i menigheten i alle disse årene. Hver måned har de gitt penger til predikanten. Han har ikke hatt noen annen jobb enn å være deres leder.

Sviket føles enormt.

I 2021 brøt de fleste ut, fordi de trodde på anklagene om seksuelle overgrep og maktovergrep foretatt av lederen. De ble ansett som djevelens sendebud.

– Angrepene mot meg er direkte regissert fra djevelen, gjennom sine advokater, og er nok begrunnet av en rekke nederlag som han, djevelen, er blitt påført disse årene, har Terkelsen uttalt.

Predikanten var fremdeles i full virksomhet, 82 år gammel, da vi startet på saken.

Det finnes ingen rettskraftige dommer i denne saken, og det var en del av utfordringen med å fortelle historien. Det er lite dokumentasjon.

Det vi sto med, var en rekke anklager mot en leder av et trossamfunn, som skulle ha drevet med seksuelle overgrep, maktovergrep og manipulasjon gjennom en mannsalder.

Saken strakk seg også til Færøyene, hvor Nardus har menighet, og hvor det også fantes ofre.

Flere store mediehus hadde sett på saken, og lagt den vekk.

Kunne vi klare å fortelle historien om predikantens dobbeltliv og om hvordan han gjennom alle disse årene hadde ført menigheten bak lyset?

Kunne vi klare å få de sårbare og redde ofrene til å snakke, slik at overgrepene og den årelange, skjulte uretten kunne omtales?

Og ville vi kunne få predikanten i tale?

Gjennom et omfattende kildearbeide, med til dels svært gamle mennesker, hemmelige lydopptak og tilgang til diverse korrespondanse, har vi avslørt hvordan evangelist Torkild Terkelsen, systematisk, gjennom over 40 år, har forgrepet seg på unge jenter og kvinner, samtidig med at han har forkynt hellighet og renhet til menigheten, og levd på pengegaver fra tilhengerne.

Mennesker som har holdt på vonde hemmeligheter gjennom flere tiår, har valgt å åpne opp, for å fortelle den virkelige historien om Nardus og Torkild Terkelsen. Tilbake sitter ofre med liv i ruiner, som nå er takknemlige for at saken er belyst, for at de blir trodd, og med et ønske om å kunne bidra til et noe slikt ikke kan skje igjen.

Men bør en kristen avis avsløre hva som gjemmer seg i de religiøse rekkene. Noen mener det ikke er vår oppgave, noe vi ble møtt med både under arbeidet med saken, og etter publisering.

Vi er uenige.

Vi mener vi som kristen dagsavis tvert imot har et særlig ansvar for å avdekke urett og overgrep mot enkeltpersoner og grupper i religiøse sammenhenger.

Vi vil også mene at vi som kristen avis har en inngang og kompetanse i disse miljøene som har ført til at historien har kunnet bli fortalt.

Men om noen mener vi ikke burde fortalt historien, har vi på den annen side sjelden fått så mye positiv tilbakemelding på en sak.

Selv om den er rystende, blir den sett på som viktig fordi den kan være en vekker for miljøer som står i fare for å gi for mye makt til et menneske.

“Vi vil stå fram for å vise hvor lett det er å bli blendet av et menneske. Vi kristne må ikke være så fryktelig naive”, sa en av våre hovedkilder, som brøt ut etter 40 år.

2. STARTEN

2.1 Jaktmiddagen

Saken startet under en privat jaktmiddag romjulen 2022 hvor det også var folk med bakgrunn fra Nardus tilstede. Samtalen dreide seg etterhvert om menighet og sekter, da en av kvinnene sier “Ja, jeg skjønner egentlig ikke at ikke media har skrevet noe om det som har skjedd i Nardus”.

Mine journalistiske ører spisset seg.

Kvinnen som nå hadde droppet noe svært interessant, hadde sammen med ektemannen, som også var til stede, brutt ut av menigheten Nardus.

Jeg kjente så vidt til menigheten, fordi den gjennom årene hadde knyttet til seg flere kristne fra min hjembygd Vennesla. Jeg hadde sett at disse som regel gikk i skjørt og hadde langt hår, og at menigheten var svært konservativ og “rettroende”.

Jeg visste hvem lederen Torkild Terkelsen var av navn, men kjente ikke til ham annet enn at jeg visste han hadde mange tilhengere som var svært opptatt av hans forkynnelse og meninger. De satte ham høyt.

Og jeg hadde skjönt at han var svært tydelig i sine budskap fra talerstolen, for å si det forsiktig.

Jeg hadde også hørt at han opp gjennom årene hadde skapt uro i ulike menigheter, med sin kompromissløse forkynnelse.

Jeg visste også at han hadde holdt på som predikant og leder for Nardus i mange tiår, og at han nå var en eldre mann.

Under jaktmiddagen forsøkte jeg forsiktig å spørre kvinnen hva saken dreide seg om, men det ble fort tydelig at hun var redd for å si noe. Hun fortalte imidlertid at svært mange hadde forlatt trossamfunnet, og jeg fikk ut av henne at det var snakk om seksuelle forhold mellom Terkelsen og unge jenter i bevegelsen.

Hun ga meg navnet på en mann jeg kunne kontakte. Arnfinn Welo.

Det viste seg senere å bli svært verdifullt.

3. DET JOURNALISTISKE ARBEIDET - FØRSTE FASE

3.1 Kildene er bundet

Jeg tok kontakt med Arnfinn Welo, som jeg ble tipset om under jaktmiddagen allerede første arbeidsdag etter juleferien.

Welo var svært unnnvikende, og det ante meg at han hadde kontakt med et annet medie. Etterhvert bekreftet han dette.

Han ba meg regelrett om å ikke jobbe med saken. Det kunne jeg naturligvis ikke etterkomme, men jeg så for meg et utfordrende arbeide med å få folk til å snakke, all den tid Welo var ansett som en slags talsmann for de som hadde brutt ut av menigheten.

Jeg tok i starten kontakt med de jeg kjenner litt til fra hjembygda, som jeg visste hadde vært aktive i menigheten. Men selv om de “ga litt”, merket jeg at de var tilbakeholdne, fordi de mente “Arnfinn måtte uttale seg”. De var veldig redde for å si noe galt.

Noen orket ikke rippe opp i det de har vært en del av. “Jeg har brukt ti år på å glemme den mannen”, sa en av dem. Han hadde gitt seg til denne menigheten og trodde som spikeren på alt som ble forkynt av Terkelsen, og sviket var så enormt at han bare ville legge alt bak seg. Som så mange andre.

Jeg hadde likevel fått beskrevet hvordan evangelisten hadde opptrådt i menigheten gjennom årene, og de første telefonene ga et entydig bilde av en svært sjarmerende, ekstremt veltalende og karismatisk predikant, som også var manipulerende, maktskyk og konfliktskapende.

Jeg fikk også bekreftet at svært mange hadde forlatt menigheten i en opprivende konflikt fordi de trodde på historiene om at Terkelsen hadde hatt seksuelle forhold til svært unge jenter i menigheten, gjennom flere tiår.

Men kunne det stemme at en predikant kunne komme unna med dette i et relativt lite menighetssamfunn i rundt 50 år?

3.2 En sliten varsler

Jeg fortsatte å jobbe med kilder, og fikk et par sentrale personer til å snakke, selv om de “helst ville at jeg snakket med Arnfinn”. Som kristen avis, var det uansett en interessant sak for oss å skrive om fenomenet “Nardus”, som lå i ruiner som trossamfunn. Men det var nesten umulig å skrive den saken uten å måtte gå inn på påstandene om seksuelle overgrep.

Jeg var nødt til å komme videre på det sporet, men proppen i systemet var Welo, som jeg skjønnte satt på navnene til ofrene, og som de øvrige kildene ikke ville snakke om, uten at det var klarert med Welo.

Så, i mars 2023 blir jeg kontaktet av Welo. Det andre mediet hadde vendt tommelen ned, og han lurte på mulighetene for at vi kunne snakke sammen. Litt irritert over å

bli funnet god nok nå, svelget jeg stoltheten, fordi jeg skjønnte at han satt på såpass mye info at jeg ikke hadde noe valg.

Mindre irritert ble jeg ikke da han etter avtalt møte likevel ikke orker, fordi han er så utslitt av hele "Nardus-saken".

Men, som jeg tenkte, tok han igjen kontakt, og vi avtalte et møte på Gardermoen.

Men hadde jeg noen mulighet til å klare å fortelle denne historien som flere store mediehus hadde latt gå?

3.3 Gullet i ringpermen

Møtet med Arnfinn Welo på Gardermoen førte saken inn i en ny fase. Han er selv oppvokst i menigheten, og har hele livet, frem til for få år siden, vært en av Terkelsen beundrere. Men det var han som hadde begynt å stille spørsmål ved Torkild Terkelsen innad i menigheten, etter at han fikk følelsen av at noe ikke stemte. Etter "#metoo" begynte han å se på sin egen menighet med nye øyne. I tre år hadde han forsøkt å få et oppgjør internt, få Terkelsen til å beklage sine gjerninger, og gjøre opp med ofrene. Han sa han i utgangspunktet ikke ønsket en mediasak, men mente Terkelsen måtte stoppes.

I 2021 hadde mange forlatt menigheten, og tatt avstand fra Terkelsen på grunn av det som hadde kommet fram om seksuelle forhold og maktmisbruk.

Men fremdeles var det noen igjen i menigheten, som helhjertet støttet Terkelsen.

Etter å ha forsikret Welo om at vi ønsket å legge ned en grundig jobb for å få saken fortalt, ga han meg en ringperm. Denne ble svært viktig. Den inneholdt diverse korrespondanse mellom ham og Terkelsen og Terkelsens sønn, som sitter i den øverste ledelsen i menigheten. Jeg fikk også tilgang til korrespondanse mellom lederne av de ulike Nardus-menighetene i Norge og på Færøyene. Også skriftlige brev fra Terkelsen til menighetene var vedlagt.

Welo hadde selv vært i kontakt med noen av kvinnene som Terkelsen skulle ha forgrepet seg på, men han var svært skeptisk til om de ville snakke med meg. Han hadde lite tro på det.

De bar på skam, skyldfølelse og ikke minst frykt for Terkelsen.

Under møtet med Welo ble jeg også kjent med at en av kvinnene hadde anmeldt Terkelsen for seksuelle overgrep i 2021, men at saken var henlagt pga foreldelse.

Den samme kvinnene hadde nå inne en søknad om voldsoffererstatning som følge av de påståtte overgrepene fra Terkelsen.

Selv om dette jo ikke var en dom, var det i alle fall dokumentasjon som var mulig å få tak i.

For jeg så nå at denne saken i stor grad måtte bygges på muntlige kilder.

Welo ga meg mange navn på sentrale personer. Han la ikke skjul på at han selv, i sin rolle som varslor innad, hadde brent broer til både ofre og andre, som mente han burde latt ting forbli under teppet.

Saken ville avhenge av å få sårbare kilder til å stille opp.

Her var det mange som ville at saken skulle forties. Terkelsen, hans støttespillere, enkelte av ofrene og også noen av de som faktisk hadde tatt avstand fra Terkelsen.

Jeg skjønnte at dette var en alvorlig sak, men at den ville bli krevende, da det så ut til å være en sak med påstand mot påstand, uten domfellelse. Men vi mente saken var så viktig at vi likevel måtte jobbe videre.

3.4 Hvem er denne mannen?

For å danne meg et bilde av Torkild Terkelsen og hans virke, begynte jeg å se på hans YouTube-kanal og facebook-profil. Her lå det ute ferske taler, hvor han blant annet gikk i strupen på de som hadde forlatt menigheten. De ble demonisert, de ville trolig gå fortapt, og han la for dagen et kvinnesyn som var oppsiktsvekkende. Dette, kombinert med anklagene om at han hadde hatt sitt eget "harem" innad i menigheten, var interessant.

I en av talene beskrev han kvinnene som hadde forlatt menigheten som "kvinnene med de uhyre frekke ansiktene".

Samtidig var det ikke vanskelig å observere at mannen hadde særdeles gode retoriske evner, og det var forståelig at folk kunne bli fenget av ham.

Jeg hadde også fått tak i Terkelsens selvbiografi. Denne kunne være nyttig når saken skulle settes inn i en kirkelig kontekst. Den levnet liten tvil om at han var svært kontroversiell, men beskrev også en predikant som hadde hatt innpass og påvirkning på hundrevis av mennesker gjennom mange tiår.

Dette fikk jeg også bekreftet ved å kontakte andre predikanter som var omtalt i boka.

Vi snakket altså ikke om en liten, sær sekt, men om et trossamfunn med på det meste 11 menigheter, og misjonsarbeide i Kenya.

Omfanget av bevegelsen ble også en viktig faktor da vi senere måtte ta stilling til identifisering av Terkelsen.

3.5 Åpne kilder

I en så vanskelig sak, kan det være utfordrende å få kildene til å stå fram åpent. Ikke bare gjelder dette ofrene, men også de som hadde brutt ut av menigheten etter flere tiår følte det var en stor belastning å skulle stå fram offentlig i saken. De hadde gått gjennom en lang prosess, med vantro, sjokk, sinne, følelse av svik og de satt også med skam og skyldfølelse. De kjente seg naive og flaue.

Hos noen satt fremdeles frykten for utskjelling og represalier fra lederen i ryggmargen. Han hadde gjennom flere tiår hatt makt over dem; åndelig og psykisk. Men i denne saken, med lite dokumentasjon, var det svært viktig for meg å ha flest mulig åpne kilder. Kritik og beskrivelser fra anonyme kilder ville blitt svært krevende, også i forhold til at Terkelsen skulle kunne forsvare seg, og vite hvem som anklaget ham for hva.

Det ble mange timer med samtaler, hvor jeg opplevde at kildene etterhvert kjente seg trygge. Jeg kunne møte dem på dette med troen, noe som bygget tillit og la grunnlag for at de kunne åpne seg. De følte de kunne forklare hvordan livet i menigheten hadde vært, med visshet om at jeg kunne forstå og relatere. For å bygge den nødvendige tilliten hos de mange kildene, ble skillet mellom arbeidstid og fritid nokså visket ut, siden jeg var nøye med å ta telefonen og respondere når de ønsket å prate.

Jeg var hjemme hos flere av kildene, og da de etterhvert tok valget om å stå åpent fram, kunne jeg også få tatt bilder av dem. Å ha bilde i avisen satt hos noen svært langt inne. Men det var viktig å knytte ansikter til saken, og etter at de første sa ja til bilde ble det enklere å få med flere. De ville støtte hverandre, og ikke minst ta belastningen for å støtte ofrene.

Jeg forklarte viktigheten av å stå fram åpent for kildene, uten å presse dem for langt. Jeg forsøkte å forstå hvem som ville kunne stå i det, og hvem som ville kunne få en uforholdsmessig stor belastning.

De som nå hadde brutt ut av menigheten, rettet skarp kritikk mot Terkelsen, men det var også viktig for meg å få dem til å balansere bildet. For det var vel en grunn til at de hadde vært med i så mange år? Jeg ba dem også trekke frem positive sider ved lederen og årene i Nardus, og utfordret dem på deres eget ansvar når en leder får så mye makt.

Da de hadde tatt valget om å stå åpent fram med kritikken, ble det også lettere for dem å stå i det når de kunne få si noe positivt om sin tidligere leder. Mange var fremdeles glad i ham, og håpet han ville innrømme og beklage det han hadde gjort.

Vi klarte å få mange av kildene til å stå åpent fram, og anså dette som avgjørende for om saken kunne publiseres, siden saken har lite dokumentasjon.

3.6 Kildekritikk

3.6.1 Har varsleren skjulte motiver?

Varsleren Arnfinn Welo var en god kilde for meg, og vi hadde etter hvert tett kontakt. Det ble nødvendig for meg å understreke at vi ikke var "på lag", og at jeg skulle undersøke saken på egen hånd, men med god informasjon fra ham.

Jeg måtte også undersøke om Welo hadde motiver jeg ikke kjente til for å drive fram historien.

Jeg forhørte meg med flere av Nardus-folkene om Welo og hans rolle i menigheten. Det var ingen som indikerte at han kunne ha personlige motiver, heller ikke av de som ville holde saken utenfor offentligheten.

Jeg hadde også merket meg at det i et av møtereferatene fra Terkelsens støttespillere ble uttalt at Welo alltid hadde vært en type som sto opp for de svake.

3.6.2 Bredd kildegrunnlag

Det var lite dokumentasjon i saken, og desto viktigere ble det å ha et bredt kildegrunnlag.

I tillegg til å finne fram til, og snakke med ofrene, hadde jeg mange og inngående samtaler med folk som kunne bekrefte ofrenes historie, så langt det lot seg gjøre. Når det er snakk om overgrep og seksuelle forhold, ligger det i sakens natur at det som regel aldri finnes øyenvitner. Men jeg måtte derfor snakke med flest mulig som kunne sannsynliggjøre ofrenes historie, og slik også danne meg et bilde av Terkelsens fremgangsmåte.

Vi snakker til sammen om en tidslinje på over 60 år. Mange av de som kunne ha fortalt noe, er ikke lenger i blant oss, men vi klarte likevel å finne noen som også kunne fortelle om Terkelsen som ung. Og som var villig til å snakke åpent om hva hun hadde observert.

Da vi startet på saken, hadde Terkelsen fremdeles nære støttespillere, som forsvarte ham. Også disse måtte få komme til orde.

En næringslivsleder fra Østlandet, Trond Sagli, hadde vært aktiv i å forsvare Terkelsen innad i menigheten. Da jeg kontaktet ham, hadde han piggene godt ute, og startet med å minne meg om Dagens statutter og etiske retningslinjer. Han ville gjerne bidra med skryt av Terkelsen, men da jeg stilte kritiske spørsmål, opplevde jeg at han ble ufin.

Det var imidlertid viktig å også få med stemmene som støttet Terkelsen, og jeg gikk derfor langt i å etterkomme hans ønsker om endring av sitatene, etter sitatsjekk. Men han krevde også å endre flere ting i *min* tekst, og trakk hele intervjuet når ikke jeg kunne etterkomme alle hans krav.

I saken kommer imidlertid flere andre av Terkelsens støttespillere til orde.

3.6.3 Velge vekk kilder

Noen kilder mente det var feil at saken skulle bli omtalt i media, selv om de støttet ofrene og selv hadde brutt ut. Men jeg opplevde også at endel var svært ivrige på å delta, og var veldig på krigsstien. Her var det et stort sprik hos kildene: Fra det jeg opplevde nesten som hevnløst, til den mangeårige lederen som valgte å ikke delta, etter at han hadde vært i bønn. Han mente han hadde "fått" et bibelvers da han ba, om at "hevnen hører Herren til."

Det var ingenting å argumentere imot, men bare å respektere.

For å fremstille saken så sobert og objektivt som mulig, ble kildekritikk svært viktig.

Saken skulle ikke kunne bli brukt som en hevn mot lederen, og selv om jeg fikk mye nyttig bakgrunnsinformasjon av flere, var det et aktivt valg å ikke ha dem med som åpne kilder i saken, selv om de ønsket det selv.

3.7 Sårbare kilder

Jeg fikk høre mange historier om flere kvinner som skulle ha opplevd overgrep fra Terkelsen, og det var selvsagt avgjørende å få snakke med kvinnene. Noen av dem hadde fortalt sin historie til ledere i Nardus, men det var naturligvis noe helt annet å skulle snakke med media. Terkelsen hadde selv innrømmet noe av det han var anklaget for, men benektet å skulle ha gjort seg skyldig i overgrep.

Graden av alvorlighet varierte. Noen skulle ha hatt årelange seksuelle forhold til mannen, mens andre hadde opplevd enkeltepisoder. Noen hadde vært voksne, mens andre skulle ha vært under den seksuelle lavalder.

Men alle ville gå inn i kategorien "sårbare kilder", rett og slett ut fra sakens natur, og det ble et krevende arbeide.

3.7.1 Et offer som vil stå åpent fram

Kvinnen som satte i gang prosessen innad i Nardus, ved å legge ut et innlegg på Facebook om en episode med Terkelsen, hadde blitt anklaget for å lide av vrangforestillinger. Episoden var av nyere dato, og derfor viktig.

Terkelsen og hans støttespillere mente Rita fra Stavanger diktet opp ting i sitt eget hode. Og da jeg tok kontakt med henne, var hun svært opprørt. Hun var et tidligere overgrepsoffer og hadde en brokete fortid, noe som var blitt brukt mot henne.

Rita hadde vært i menigheten i flere tiår, men respekten for lederen var nå pulverisert, og hun ville stoppe ham.

Rita ble trodd av menighetsvennene og opplevde sterk støtte. Selv om hun var i en sårbar situasjon og til meg uttrykte at saken slet kraftig på henne, opplevde jeg likevel at hun anså det som så viktig å få saken frem i lyset at hun bestemte seg for å dele sin historie.

Jeg visste at flere av de andre ofrene trolig ville måtte være anonyme, fordi historiene var av en annen karakter, men det ville styrke saken om også noen av ofrene kunne stå fram åpent.

Jeg formidlet til Rita, gjennom våre mange samtaler, at hun måtte kjenne på hva hun kunne tåle, men hun landet på å ville stå åpent frem med navn og bilde.

I tiden som fulgte, frem mot publisering, sørget jeg for å ha regelmessig kontakt med henne for å fortelle om utviklingen i saken, og hun fikk lese alt som omhandlet henne.

3.7.2 Et løfte om å ikke snakke med media...

Flere av sakene som nå kom til overflaten hadde vært holdt hemmelig i tiår etter tiår. Når det nå begynte å komme fram, var det forståelig nok knyttet mye skam til sakene. Det å skulle fortelle om seksuelle forhold til en gift predikant, var krevende. Da vi skjønnte at det i ett tilfelle faktisk var snakk om at han hadde et forhold til både den unge datteren i huset hvor han pleide å bo da han talte på denne kanten av landet, og med moren - samtidig - var det med stor ydmykhet at jeg prøvde å få dem i tale.

Det var et viktig poeng å kunne skrive at det var snakk om mor og datter samtidig, fordi dette sa noe om kynismen i saken.

Jeg var også gjort kjent med at Terkelsen skulle ha innrømmet innad i Nardus at det hadde “vært noe her”.

Datteren, som i dag er en voksen, ressurssterk dame, var avventende, og måtte tenke på om hun ville snakke da jeg første gang kontaktet henne.

Hun ringte etter en tid tilbake, og jeg skjønnte hun slet med sin samvittighet. Det viste seg at hun, etter at saken hennes hadde blitt kjent innad i Nardus, skulle ha lovet Terkelsen og hans sønn at hun ikke skulle gå til med media med saken.

Hun sto nå i en skvis mellom å ville bringe fram sannheten, for å støtte de andre ofrene i saken, og å skulle holde det hun følte var et løfte.

Vi snakket mye sammen, og jeg fremholdt for henne at det ikke var *hun* som gikk til media, men media som kom til henne.

Kvinnen valgte å fortelle om forholdet til den 30 år eldre predikanten da hun var tenåring, og ga også beskjed til Terkelsens sønn at hun valgte å snakke med media.

Jeg hadde ventet med å kontakte Terkelsen, fordi jeg ville ha mest mulig konkret på bordet før jeg konfronterte ham. Det var også et poeng at jeg kunne jobbe så lenge som mulig i “fred” med kildene, uten at han påvirket dem, eller kontaktet dem.

Terkelsens sønn, som også var en av lederne i menigheten, forsøkte nå å få kvinnen til å ombestemme seg. Mer om dette under avsnittet “motstand”.

3.7.3 En eldre dame og fortidens kvaler

Jeg hadde nå fått datteren med på å fortelle sin historie, anonymt, og det var svært viktig å også få hennes mor til å åpne seg.

Dette var en enke langt oppe i 80-årene, som hadde vært i Nardus sammen med mannen i svært mange år. Hun hadde fremdeles store kvaler med det som hadde skjedd, både med tanke på seg selv, datteren, sin egen avdøde ektemann og Terkelsens kone.

Hun bar på mye skam, og var redd for sosial utestengelse og negative reaksjoner dersom hun fortalte.

Også hun la under for et sterkt press fra Terkelsens sønn.

Jeg hadde mange og lange samtaler med den eldre kvinnen, og måtte avveie hvor langt hun kunne bli presset, uten at det ble for store omkostninger for henne.

Jeg snakket også med datteren om morens deltakelse, og fikk på den måten forsikret meg om at kvinnen var inneforstått med hva deltakelsen ville innebære.

Den skarpe, eldre kvinnen bestemte seg for å delta anonymt, fordi hun ville støtte historien, og advare mot den type maktmisbruk og manipulasjon som Terkelsen er anklaget for.

Men også hun ble sterkt presset av Terkelsens sønn, som trykket på hennes samvittighet. Hun hadde kvaler med å la det komme fram i teksten at det var snakk om “mor og datter”, fordi hun da mente hun ville bli identifisert av Terkelsens kone.

Vi hadde tett kontakt helt frem mot publisering, og jeg klarte å trygge henne på valget.

Jeg leste flere ganger opp hele passasjen i teksten som omhandlet henne og datteren. Og jeg tilpasset i tråd med hennes ønsker. Hun fikk også beskjed om når saken skulle publiseres, og jeg hadde også samtaler med henne etter publisering.

3.7.4 “Hva er vitsen?”

Kvinnen som i 2021 hadde anmeldt Terkelsen for overgrep, hadde fått saken henlagt på grunn av foreldelse. Jeg hadde fått vite at hun i dag var nedbrutt psykisk, og satt uføretrygdet i en kommunal bolig.

Det var denne kvinnen som hadde den mest alvorlige historien. Hennes historie hadde blitt kjent innad i Nardus i 2021, men Terkelsen hevdet hun var en løgner. Dette hadde ført henne enda lenger ned psykisk, og det å skulle bidra inn i vår sak, ville trolig belaste henne ytterligere.

I den første samtalen var hun klar på at hun stolte ikke på noen lenger. Hun var også usikker på om det hadde noen hensikt å fortelle. “Han lyver jo bare likevel,” sa hun til meg. Hun hadde i 2021 anmeldt ham etter straffelovens § 195 (seksuell omgang med barn under 14 år).

Da saken hadde blitt kjent internt i menigheten samme året, hadde Terkelsen oppsøkt henne. Han benektet alt, og hun var nå livredd for flere besøk av ham eller sønnen. Hun hadde bedt om besøksforbud.

Kvinnen hadde også søkt om voldsoffererstatning etter overgrep, en søknad som ikke var ferdigbehandlet.

Vi hadde nå også en advokat det var mulig å forholde seg til.

Det var avgjørende å få “Mona” trygg på at hun ikke ville bli stående som en løgner i historien, selv om det langt på vei var påstand mot påstand. Hun ga meg tillatelse til å innhente alle papirer fra advokaten.

Her kunne jeg lese historien hennes, skrevet av “Mona” selv.

Selv om hun fungerte dårlig i hverdagen, og isolerte seg selv, hadde hun også dette i seg at hun ville ha fram sannheten. Hun fikk etter hvert tillit til meg og jobben vår, og selv om hun var veldig redd for reaksjoner fra Terkelsen, valgte hun å snakke.

Hun var veldig opptatt av at vi skulle skrive hvor gammel hun var første gangen han kysset henne, men fordi dette var en påstand om en kriminell handling, og han var ikke dømt for dette, måtte jeg forklare at vi ikke kunne gjøre det.

“Mona” var redd for at heller ikke *jeg* trodde på henne når ikke jeg ville skrive dette. Hun var redd for at jeg skulle tro på Terkelsen, slik alle hadde gjort opp gjennom årene, også hennes egne foreldre.

Hun var også veldig engstelig for at Terkelsen ville kontakte henne når jeg skulle konfrontere ham med “Monas” historie, og jeg hadde en tett kontakt med henne i flere måneder.

Hun fikk lese gjennom alt før publisering, og også etter publisering har vi hatt god kontakt.

Etter publisering har hun takket for jobben vi gjorde, og hun kjenner på å ha fått en slags oppreisning.

Denne saken har krevd svært omfattende kildearbeid. Uten at vi hadde fått tillit hos kvinnene, hadde aldri denne saken blitt kjent for offentligheten.

4. DET JOURNALISTISKE ARBEIDET - ANDRE FASE

4.1 Advart mot sjarm

Etter å ha jobbet med svært mange kilder som hadde levd tett på Terkelsen i mange år, var det én ting som bekymret dem: De fryktet at jeg skulle bli “pratet rundt” og manipulert av sin tidligere leder. De visste hvordan han kunne skru sjarmen på.

Jeg ble advart mot en ordenes mester, en som kunne snakke seg ut av det meste, men også en som ville kunne skremme og skape frykt.

Flere mente han ville trekke meg og avisa for retten, og jeg fikk også høre av en av hans tidligere støttespillere at Terkelsen hadde truet en annen journalist med rettssak, helt til saken ble droppet. Dette skulle Terkelsen selv ha skrytt av til mannen.

Saken vi jobbet med, og ønsket å publisere, ville uten tvil være svært skadelig for Terkelsen. Det var viktig å få ham i tale. En sak med en lang rekke påstander, uten at Terkelsen bidro, ville blitt vanskelig å forsvare, selv om vi satt på mange av hans svar fra interne møter.

4.2 På tide å ringe Terkelsen

I starten av august 2023 mener vi tiden er kommet for å kontakte Terkelsen. Vi har valgt å vente med ringe ham, fordi vi frykter at han og sønnen ville komme til å forsøke å hindre kildene i å snakke med oss.

Det viste seg også å stemme.

Vi vet at Terkelsen er klar over at vi jobber med en sak, siden ett av ofrene hadde gitt beskjed om at hun er intervjuet av meg.

Menigheten opplevde i 2021 medlemsflukt på grunn av anklagene, så Terkelsen er kjent med sakene, og han har også i lukkede rom forklart seg om noen av anklagene. Jeg har fått tilgang til et skjult opptak fra et “brødre møte” (ledermøte), hvor Terkelsen leser opp en lang forklaring på hva han mener har skjedd. Her snakker han også fritt om hvordan han ser på varsleren Arnfinn Welø; som et djevelens sendebud for å ødelegge hans tjeneste.

Jeg har kjennskap til hvordan Terkelsen forholder seg til anklagene.

Når jeg ringer Torkild Terkelsen, blir jeg møtt av en smørblid og jovial sørlending som står midt i stellet av hønene sine.

Han kjenner til meg. Vi har mange felles kjente, og vi får raskt en god tone. Det er en meget skarp, humoristisk og oppegående 82-åring jeg har med og gjøre. Han vet selvsagt hvorfor jeg ringer, og uten å gå inn på de konkrete anklagene, må jeg etterhvert komme til mitt ærend.

Jeg ber om å få et intervju med ham, og forteller at jeg er i gang med en større sak om ham og Nardus. Han er umiddelbart positiv, og ber meg komme hjem til ham på gården hans i Grimstad. “Her kan du bare komme. Jeg har ingenting å skjule”, sier han.

Jeg gjør det klart at han må svare for anklagene, og han ber da om å få ha med seg sin sønn under intervjuet.

Vi blir enige om at sønnen Tore skal være med, og jeg skal ha med meg Vebjørn Selbekk, som er den som har vært tettest på saken i redaksjonen

4.3 En sommerdag på Eskedal

17. august svinger vi inn på tunet til den idylliske gården Eskedal, hvor Terkelsen bor med sin kone. Vi blir hjertelig tatt imot, og det er kun far og sønn som er tilstede. Den 82 år gamle predikanten byr på sjokolade, nøtter, kaffe og eplemost fra egen hage. Vi har ikke avklart om vi kan ta bilder, og sønnen fraråder faren å la seg avbilde. Vi sier at vi nok uansett vil komme til å bruke bilder, og predikanten sier seg enig i at vi da like godt kan ta nye, fine bilder av ham.

bilde?

Sønnen Tore vil at vi tar lydopptak, slik at han har bevis på hva som er sagt. Dette er bra for begge parter, og vi sender dem senere lydopptaket.

Tonen er veldig hyggelig, og både Selbekk og jeg har mange felles kjente og felles referanser med Terkelsen. Vi ber ham fortelle fra sitt liv som predikant og legge ut om sine teologiske standpunkt. Etter tre timer beveger vi oss inn mot sakens kjerne, som er de seksuelle anklagene og anklagene om manipulasjon og maktmisbruk. Det er krevende å sitte fire stykker i stua, og skulle stille ham nærgående og tøffe spørsmål om overgrep og seksuell kontakt.

Terkelsen skal ha samtidig imøtegåelse på svært mye.

Sønnen, som til nå har holdt seg i bakgrunnen, forsøker å få faren til å ikke svare på spørsmålene. Han forsøker aktivt å stoppe faren.

Flere ganger bryter han av dialogen mellom Terkelsen og meg, og advarer faren på det sterkeste om å svare. Men Terkelsen velger å svare. Han kaller kvinnene løgnere. Vi presser på, og han sliter med å svare. Han innrømmer deler av anklagene, selv om det bagatelliseres.

Etter fire og en halv time pakker vi oss ut, og tonen er igjen like hyggelig. Terkelsen sier han stoler på at vi gjør dette så "greit vi kan", og sier han er glad for at han "falt i hendene på Dagen, i stedet for VG."

Jeg opplever at han ønsker å legge et press på oss, og at han forventer en snillere behandling av en kristen avis.

Den gode kjemien, Terkelsens evne til å sjarmere og underholde og hans uttalte tillit til meg, gjør det krevende å stå i saken. På den andre siden har jeg ofrene og de øvrige kildene, som sender meg oppmuntrende meldinger om at de tenker på meg og ber for meg. Jeg er fristet til å droppe hele saken, slippe belastningen, men vår oppgave som journalister er jo nettopp å avdekke urett, maktmisbruk og overgrep.

4.4 Med Terkelsen på møte

Terkelsen har høsten 2023 en liten flokk som støtter ham i Grimstad, og jeg vil gjerne overvære et av Nardus-møtene. Etter besøket på gården hans, har han sendt sms

og takket for et veldig trivelig besøk. Jeg kjenner at det er utfordrende å jobbe med en sak som vil være så oppsiktsvekkende og ødeleggende for ham, samtidig som jeg har fått en svært god relasjon til Terkelsen.

Jeg er nøye med å si til ham at dette vil bli en svært alvorlig sak, og den er veldig negativ for ham.

Jeg avtaler med Terkelsen at jeg skal komme på møte, og da jeg ankommer, varter han meg opp som en hedersgjest. Det blir annonsert at Dagen er tilstede, og at det vil bli tatt bilder. Terkelsen taler, og etter møtet har vi en samtale hvor jeg nok en gang gjentar at saken vil bli negativ og krevende for ham.

Han ser meg alvorlig inn i øynene og sier "Jeg er bygget for dette". Så sier han "Det kunne jo hende jeg satte en advokat på det..." Øyeblikket etter smiler han, og sier at *det* ikke er hans stil. Han har likevel sagt det, og det kverner på meg.

Vi holder kontakt på sms, og han gir meg også tillatelse til fritt å bruke alle bilder fra boka om livet hans.

Jeg jobber videre med de øvrige kildene, og det er stadig nye ting som vi behøver samtidig imøtegåelse på. Jeg har en ny, lang telefonsamtale med Terkelsen, hvor han innrømmer mer enn han gjorde under besøket på gården. Flere påstander blir sendt og besvart på mail av Terkelsen/sønnen.

5. MOTSTAND

5.1 Truer med å trekke seg

Sønnen til Terskelen, Tore Terkelsen, hadde hatt en svært sentral rolle i å forsvare sin far gjennom hele prosessen som munnet ut medlemsflukt i menigheten. De to jobbet sammen for å hindre at historiene om Torkild Terkelsen skulle komme frem i media. Fremdeles var det flere som støttet Terkelsen økonomisk.

Mens Torkild viser meg den blide og sjarmerende siden, forstår jeg at det er Tore som står bak mailene som etterhvert blir krassere i tonen når det nærmer seg publisering.

Terkelsen får sine mange sitater oversendt, og de var ordrette, ettersom de var skrevet ut fra intervjuets lydfil og mail-korrespondanse.

Men Terkelsen er misfornøyd. "Du var jo så blid og høflig da vi traff hverandre", skriver han i mailen, som jeg ut fra ordlyd og skrivemåte forstår mest sannsynlig var skrevet av sønnen. Han skriver at det nok er riktig det som står, men om ikke jeg endrer det slik han ønsker, vil han trekke hele intervjuet.

Selv om han vitterlig har avgitt disse sitatene, velger vi likevel å svelge kameler ved å imøtekomme ønskene. Det er svært viktig å ha ham med i saken, og vi klarer å holde en grei dialog helt frem til publisering. Det er stadig nye ting han må få samtidig imøtegåelse på, ettersom saken utvikler seg, og vi forstår at vi nærmer oss ei smertegrense.

5.2 “Si at det ikke var samleie”

Det snører seg etterhvert til. Terkelsen ser mer og mer hvordan bildet vil se ut, og hva vi har lagt på bordet, og når vi ber om kortere svarfrister, og han forstår at saken snart skal ut, forsvinner han til Færøyene.

Vi får en mail fra sønnen om at Terkelsen skal være to uker på Færøyene, og at han har glemt telefonen. Jeg tar en stikk-prøve ved å sende Terkelsen en sms, fordi jeg vet at han har “lest-funksjonen” aktiv. Jeg ser at meldingen er lest.

Det vi skjønner, er at sønnen Tore er i ferd med å presse to av ofrene til å endre sine historier. Terkelsen har nå fått over uttalelser han har tilsvarsrett på, og gjennom sønnen forsøker han nå å få “mor og datter” til å endre sine uttalelser.

Sent en fredag kveld får jeg sms fra den over åtti år gamle kvinnen, hvor hun skriver at jeg ikke kan ta med i saken at det var snakk om “mor og datter”, med flere utropstegn.

Når jeg ringer datteren, får jeg vite at Tore har ringt den gamle kvinnen og sagt at hun er nødt til å ringe Terkelsens kone og fortelle om forholdet hun hadde til hans far. Ellers så må hun si at det ikke skal stå “mor og datter” i saken, for Terkelsens kone vil da kunne forstå hvem det er snakk om. Den eldre kvinnen hadde for flere år siden skrevet et brev til Terkelsens kone om saken, men ble den gang nektet av Tore å sende brevet.

I tillegg forsøker sønnen Tore å få datteren, som var tenåring da hun hadde et forhold til Terkelsen, til å presisere i saken at hun ikke hadde hatt samleie med Terkelsen. Vi går i saken ikke i detaljer på hva som hadde skjedd seksuelt, og kvinnen mener det ikke er behov for å poengtere at det ikke var samleie. “Dette er noe de vil ha på trykk fordi for *dem* er det da i bibelsk betydning ikke utroskap”, forklarer kvinnen meg.

Hun lar seg ikke rokke, og etter lange samtaler, får jeg også mora til å stå ved at vi omtaler “mor og datter”.

6. ETIKK

6.1 Identifisering

Identifisering av Terkelsen var det den viktigste og vanskeligste etiske avgjørelsen. I tillegg til den personlige belastningen på ham, måtte vi ta hensyn til at han har kone, barn og barnebarn. Han var heller ikke dømt for noe. Tidlig i prosessen, før vi visste om vi hadde nok til å kunne skrive saken, var vi i dialog med redaktørforeningens Reidun Nybø, for å høre hennes synspunkter. Nybø mente identifisering kunne være mulig.

Hun leste også gjennom hele saken før publisering, slik at vi hadde et utenfrablikk.

Vi mente vi hadde så gode og åpne kilder på at han hadde misbrukt sin som stilling som leder til å skaffe seg seksuell omgang med en rekke unge jenter og kvinner, at historien kunne og burde skrives.

I tillegg til historiene som omtales i saken, hadde jeg fått bekreftelser også fra andre kvinner, som ikke under noen omstendigheter ville ha omtale av deres saker. Dette

gjorde at vi satt med et antall som vi mente bekreftet en livsstil hos lederen, og ikke noen “moralske fall”, som han selv kalte det.

Vi snakket også her om en leder av et trossamfunn; ikke av en enkeltstående menighet. Flere hundre mennesker hadde vært tilknyttet samfunnet, noen i 40 år, og vi mener dette taler for identifisering.

Dette var også en person som hadde søkt offentlighetens oppmerksomhet, noe som taler for identifikasjon. Han har utgitt en rekke bøker, har YouTube-kanal, strømmer på Facebook og ikke minst holder han offentlige møter.

Også etter at han hadde fått anklagene mot seg i 2021, fortsatte han å søke offentligheten.

Terkelsen får også svært mye plass i saken. Han ønsket å bidra, og vi mener saken på dette punktet skiller seg ut, ved at den som anklages selv bidrar i så stor grad. Han fikk hele saken til gjennomlesning før publisering, og vi hadde også oppfølgingssamtale med han i etterkant av publisering, for å høre hvordan belastningen hadde vært. Han var langt ifra noen slagen mann, og var tilbake på talerstolen etpar uker etter publisering.

Vi har selvsagt vurdert belastningen på hans familie, spesielt hans kone. Vi valgte å aldri nevne hennes navn, for å i alle fall skåne henne på den måten. Vi henvendte oss til henne, og vi ga henne via sms beskjed om når saken ville bli publisert, og selvsagt hva den omhandlet. Vi tilbød henne også å lese hele saken før publisering. Kona svarte oss aldri tilbake.

Vi vurderte at Terkelsen og hans familie måtte utsettes for belastningen av identifisering, fordi hensynet til ofrene og saken veide tyngst. Ofrene var tydelige på at det ikke hadde noen hensikt å fortelle, om ikke det ble klart hvem det gjaldt.

6.2 Alder på offer

Vi valgte å ikke oppgi hvor ung “Mona” var første gang hun hevder Terkelsen kysset henne. Hun var selv opptatt av at dette kom fram, og politianmeldelsen gikk på seksuell omgang med barn under 14 år. Denne ble altså henlagt, og Terkelsen har kun innrømmet å ha kysset henne én gang, i spøk, da hun skulle ha vært rundt 16 år. Vi mente det ble feil å skrive hennes lave alder, da dette var påstand om en alvorlig kriminell handling.

6.3 Detaljer

Flere av ofrene i saken er anonyme. Påstander og anklager fra anonyme kilder skal man være ekstra varsom med, og vi valgte derfor å ikke omtale detaljer i de seksuelle overgrepene/forholdene. Det var imidlertid en balansegang, for å også klare å få fram alvorligheten i saken. Terkelsen ble forelagt alle påstandene med navn til ofrene.

6.4 Omtale av brev

Vi hadde fått tilgang til et brev som var sendt til Nardus-menigheten i 2021, fra en kvinne bosatt i utlandet. Kvinnen forteller om en alene-kveld med Terkelsen, og om hvordan hun “ikke er jomfru lenger” når kvelden er omme. Hun var en tenåring. Vi får

kun tak i kvinnen via andre Nardus-medlemmer. Hun svarer oss ikke direkte, tross gjentatte forsøk. Vi mener historien hennes er så viktig at den må være med i saken, selv om hun ikke vil bidra. Vi vurderer at brevet er sendt til en menighet, og ikke til en privatperson, og at det derfor er mer offentlig. Vi får imidlertid beskjed via andre om at hun ikke vil ha navnet i avisen, men hun sier ikke at ikke historien kan omtales. Vi sørger for å få bekreftet at hun vet at historien skrives, anonymt.

6.5 Bruk av skjult opptak

Vi får tilgang på et lydopptak som er tatt i skjul fra en av lederne i Nardus fra når “brødrerådet” (lederne) har møte om anklagene i 2021. Terkelsen og hans sønn mener vi ikke har lov til å referere fra opptaket, som viser hvordan Terkelsen ser på varsleren Arnfinn Welø og andre. Vi har fått grønt lys fra mannen som gjorde opptaket, og mener det som blir sagt er svært viktig for saken. Her snakker Terkelsen “fritt”, og selv om det er ment for det lukkede rådet, bekrefter uttalelsene mye av det avhopperne har fortalt om hans personlighet og makt.

7. ORGANISERINGEN AV ARBEIDET

Som eneste ansatte på sørlandskontoret til Dagen, jobbet jeg den første tiden med Nardus-saken ved siden av løpende nyhetssaker og reportasjer. Jeg skjønnte etterhvert at jobben med Nardus ble svært tidkrevende.

Jeg så også at dette ikke burde kunne ut i en ordinær nyhetssak. Stoffet var for spesielt, og tilliten jeg fikk hos kildene, fortjente at jeg virkelig gjorde en så god jobb som mulig med å fortelle historien.

Det var et momentum hos kildene, som hadde åpnet seg, og som ønsket saken overstått.

Jeg kunne etterhvert ikke jobbe parallelt med andre saker, og fra mai 2023 jobbet jeg kun med Nardus, avbrutt av sommerferie og ordinær nyhetsjobbing pga ferieavvikling i redaksjonen.

Fra oppstart fra ferien og frem til publisering 26.oktober jobbet jeg kun med Nardus. Jeg har hele tiden jobbet alene med Nardus-saken, fra mitt lokalkontor i Vennesla. Det har vært krevende å være eneste journalist på oppdraget, når jeg i tillegg sitter alene på kontoret, og ikke bare kan “stikke hodet inn” til en kollega.

Samtidig ble det vanskelig å skulle dra andre inn i prosjektet, da jeg etterhvert hadde opparbeidet meg en svært viktig og avgjørende tillit hos en lang rekke kilder.

Sjefredaktør Vebjørn Selbekk er den som har vært tettest på prosessen. Vi har sammen drøftet de ulike etiske problemstillingene, og han har også bidratt i forhold til vektleggingen av stoffet. Vi valgte også å dra begge til Grimstad for å møte Terkelsen, som vi opplevde satte pris på at også sjefredaktøren prioriterte intervjuet.

Simon Sæthren har utformet saken grafisk, og han har også vært sentral i arbeidet med publiseringsstrategi.

Mot slutten av skriveprosessen har andre kolleger lest og gitt sine innspill.

8. PRESENTASJON

Nardus-saken besto både av alvorlige avsløringer om overgrep og maktmisbruk, som hadde vært skjult i over 40 år, men det var også en viktig historie å fortelle om selve bevegelsen og livet til lederen Torkild Terkelsen.

Vi som kristen avis kunne sette dette inn i en kirkelig kontekst.

Vi hadde mange og gode intervjuer, ikke minst var den omfattende deltakelsen fra Terkelsen selv, ganske unik.

Selve historiefortellingen, med en så lang tidslinje, og så mange involverte, var krevende.

Jeg landet på å skrive saken som en drivende fortelling, med intervjuene innbakt.

Mye av formen er i historisk presens, hvor vi drar leseren inn i situasjonene. Vi veksler mellom fortid og nåtid.

I stedet for å legge dette opp som en stor sak, valgte vi å bygge den opp med åtte kapitler.

Alle kapitlene ble publisert samtidig, også med tanke på den samtidige imøtegåelsen, ved at alle Terkelsens svar da var publisert.

Vi avsluttet hvert kapittel med en "cliff-henger", og ga leseren mulighet til å gå rett på neste kapittel i bunnen av saken, hvor alle delene lå.

Vi frontet ett og ett kapittel annenhver dag, selv om alt var publisert.

Det var første gang Dagen laget et slikt format, og vi lærte mye av dette.

Saken ble en stor suksess i forhold til lesertall. Vi fikk svært mye god respons på saken, og om hvordan leserne hadde "slukt" alle åtte kapitlene i ett.

Slik sett førte presentasjonen til at saken nådde bredt ut.

9. KONSEKVENSER

Det er vanskelig å måle konsekvensene av hva det vil si for et menneske å bli trodd, og å få belyst urett som er begått, som har preget og i flere tilfeller ødelagt livet.

Men med Nardus-saken har mennesker som har blitt utsatt for årelangt maktmisbruk og åndelige og seksuelle overgrep fått uretten avdekket. Vårt arbeide går rett inn i kjernen av pressens rolle, som skal beskytte enkeltmennesker og grupper mot overgrep.

Sviket de har opplevd, ved også å ha betalt inn store pengesummer til predikanten som viste seg å leve et dobbeltliv, har kommet for en dag. De har lagt ned livene sine i dette lukkede trossamfunnet. Et liv de ikke får tilbake.

At saken er avdekket, har gitt dem en form for oppreisning, mener de.

Vi er gjort kjent med at flere har brutt ut av menigheten etter Dagens publisering av historien. Nye overgrep kan være avverget.

Etter at saken ble publisert, har vi fått vite at andre overgrepsofre nå har politianmeldt sin sak, etter at Nardus-saken ble kjent. Det er snakk om overgrep i samme trossamfunn.

Vi mener Dagens avsløring kan føre til større årvåkenhet for maktmisbruk og seksuelle overgrep i lukkede, religiøse miljøer. Saken tar opp mekanismene i åndelig overlegenhet og dominans, og i vår primære leserkrets er dette svært viktig.